

Cultuurcoach

In de rol van cultuurcoach zorgt de begeleider wonen en leven voor een rijke cultuurprogrammatie op die openstaat voor bewoners, familieleden en buitenstaanders. Hij draagt bij tot een rijke leefomgeving door cultuur in huis te brengen: tentoonstellingen, voorstellingen, concerten, workshops, ... Hij zet projecten op in samenwerking met plaatselijke en andere verenigingen, kunstenaars of andere personen die iets te bieden hebben. De cultuurcoach speelt in op de lokale recente geschiedenis, plaatselijke feestelijkheden, (lokale) tradities en de socio-culturele en religieuze achtergrond van de bewoners. Hij organiseert daarnaast ook workshops die de oudere meenemen in nieuwe (o.a. digitale, culinaire, ...) ontwikkelingen. Hij maakt dit programma bekend bij bewoners, hun familie en de lokale gemeenschap.

FICTIEVE GETUIGENIS

Cultuurcoach

"Als cultuurcoach heb ik een ongelooflijk boeiende job! Ik ben in mijn vrije tijd veel met cultuur in al zijn vormen bezig en telkens vraag ik me af hoe ik dat zou kunnen vertalen naar het woonzorgcentrum en zijn toch wel zeer verschillende doelgroepen. Nu, weet je, dat is makkelijker dan het op het eerste gezicht lijkt! We begrijpen bijvoorbeeld steeds meer hoe belangrijk kunst is voor personen met dementie. Zij zijn nog heel gevoelig voor schoonheid hoor! En wat zij creëren is vaak anders, maar daarom net zo waardevol. Een schilderproject in een voorziening, begeleid door een kunstschilder én een medewerker met kennis van omgaan met dementie heeft me de ogen geopend. Ik sta bijvoorbeeld nog steeds versteld van wat er in het contactkoor gebeurt: Je ziet dat mensen met dementie plots veel meer van zichzelf laten zien.

In mijn job ben ik sterk gericht op het bieden van meerwaarde. Als je mensen over hun eigen grenzen kan tillen, nieuwe dingen kan laten ontdekken, dan werk je aan persoonlijke groei. 'Plus est en vous'. Daar is het ons toch om te doen?

Sinds ik me ben gaan toeleggen op cultuurbeleving heb ik ook een veel beter zicht gekregen op hoe rijk onze volkscultuur wel niet is. We hielden al heel lang een sinterklaasfeest, maar vergaten dat voor veel ouderen pannenkoeken met lichtmis minstens even herkenbaar zijn. We zetten ook een heel project op rondom het kerkhofbezoek op 1 november. Sommige collega's vinden dat we ons jaarlijks Halloweenfeest voor een generatie moeten opschorten. Maar mijn opdracht is om te verrijken, mensen nieuwe dingen bij te brengen, te boeien, ... Het is toch ook belangrijk dat mensen kunnen begrijpen waar hun kleinkinderen het over hebben?"

Bewoner

"Regelmatig worden er culturele projecten georganiseerd in het WZC. Dat vind ik fijn. Zo kunnen mensen die nog moeilijk wegkunen ook nog deelnemen. Ze staan ook open voor anderen, dus komt er nog eens wat volk in huis. Er is altijd een tentoonstelling in de gang naar de cafetaria. Ik rij daar met mijn rolwagen elke dag wel eens langs. Er hangen daar vaak heel schone dingen! Toen we op uitstap gingen naar de stad, vroeg mijn begeleider of ik geen zin had om in de kunstgalerie binnen te gaan. Amaai, wat ze vandaag al niet maken. Jammer eigenlijk dat ik vroeger nooit eens in zo'n galerie binnengegaan ben. Zelf ben ik ook enorme fan van theater en toneel. Het is zeer leuk om af en toe een voorstelling te kunnen bijwonen in het naburige CC.

En je zal het niet geloven, maar ik heb een tablet gekocht. Nu kan ik de lessen 'tabletgebruik' ook volgen.

Het is wel jammer dat er van de bewoners van mijn wooneenheid zo weinig kunnen meedoen hieraan. Gelukkig komen er ook wat mensen van buitenaf. Ze hebben dat samen met de seniorenbond georganiseerd, geloof ik.

Mijn buurvrouwen kunnen dat niet meer, maar toen die schlagerzanger op bezoek kwam, fleurden ze helemaal op. Het deed me deugd om dat te zien. Elke eerste zondag van de maand hebben we een aperitiefconcertje in de woonkamer. Je ziet hoe iedereen geniet of minstens rustig wordt. Het geeft mij een vreemd soort gevoel van geborgenheid. Iets zegt mij dat het niet zo heel erg is dat ik de komende jaren misschien ook nog veel meer op de sukkel geraak.

Functieomschrijving

De cultuurcoach inventariseert de culturele interesses bij de bewoners. Hij programmeert een divers aanbod aan initiatieven op vlak van cultuur en persoonlijke ontwikkeling, afgestemd op de diversiteit van de bewoners. Tegelijk verstaat hij de kunst om mensen nieuwe dingen te laten ontdekken. De cultuurcoach bevordert de betrokkenheid van deelname aan het cultuuraanbod. Hij informeert medewerkers over het aanbod en de mogelijke betekenis ervan voor bewoners opdat ook de collega's de bewoners motiveren tot deelname. Hij nodigt hen ook zelf uit om deel te nemen aan het cultuuraanbod, dit is een kans om contact met de bewoners te creëren en te verdiepen. Eventueel schakelt de cultuurcoach vrijwilligers in voor ondersteunende taken (transport, begeleiding, openhouden van de cafetaria, ...). Hij werkt nauw samen met het lokaal dienstencentrum, lokale overheden, verenigingen en cultuurorganisaties etc. om aanbod te ontwikkelen en/of te organiseren.

Specifieke (agogische) talenten

1. Een goede netwerker die een functionele relatie kan opbouwen en onderhouden met relevante cultuurpartners uit de buurt (i.f.v. het uitwerken van een project)
2. Creatief in het inzetten van kunst- en cultuurbeleving als bron van persoonlijke groei, ervaring van verbondenheid en zinvolheid
3. Gedreven in samenwerken met collega's, vrijwilligers en anderen om activiteiten of projecten te organiseren
4. Een kei in projectmatig denken en werken

Betekenis van deze rol

De cultuurcoach richt zich op het creëren van een rijke stimulerende leefomgeving opdat bewoners zich aangesproken voelen op hun interesses, tradities en leefwereld; bewoners zich als persoon gewaardeerd voelen en verbonden met de mensen rondom hen; bewoners persoonlijke groei ervaren door het leren; bewoners zin kunnen ontdekken via het participeren aan cultuur.

Mogelijke handvaten voor de cultuurcoach

Contactkoor

Een contactkoor laat mensen met dementie samen zingen met hun familie en hun omgeving en versterkt hiermee de onderlinge contacten.

Voor meer informatie, bezoek hun [website](#).